

URADNO GLASILO

OBČINE PREDDVOR

Številka 7

Preddvor, 2. junij 2004

Cena 300 SIT (DDV vključen)

LETO X

13.

Odločba o ugotovitvi, da so bili odloki posameznih lokalnih skupnosti v delih, ki so nalagali plačevanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za daljnovode ali objekte, namenjene prenosu in distribuciji električne energije, v neskladju z Zakonom in zavrženje pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 6.a člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Radovljica

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti družbe Elektro Gorenjska, d.d., Kranj, ki jo zastopa mag. Jožef Šubic, odvetnik v Ljubljani, na seji dne 20. maja 2004

odločilo:

1. V neskladju z zakonom so bili :

– Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradno glasilo Občine Preddvor, št. 9/97, 3/99, 7/99 in 2/2000) v Občini Preddvor

– Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Občine Preddvor (Uradno glasilo Občine Preddvor, št. 14/01);

– Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Železniki (Uradni vestnik Gorenjske, št. 35/99)

v delih, ki so nalagali plačevanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za daljnovode ali objekte, namenjene prenosu in distribuciji električne energije. Ta ugotovitev ima učinek razveljavitve.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 6.a člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni vestnik Gorenjske, št. 3/98, Deželne novice, Uradne objave Občine Radovljica, št. 5/2000 in 13/01) v Občini Radovljica se zavrže.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnica je zavezanka za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju nadomestilo) na območjih, na katerih veljajo v izreku navedeni predpisi. Navaja, da pred uveljavitvijo izpodbijanih določb predpisov ni plačevala nadomestila od

zemljišč, na katerih ima električno omrežje. Občine naj bi to obveznost predpisale po uveljavitvi Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97 – v nadaljevanju ZSZ97). Po izpodbijanih predpisih naj bi plačevala nadomestilo od zemljišč, ki imajo parcelne številke in so na njih objekti. Hkrati naj bi plačevala tudi od zemljišč, ki nimajo parcelnih števil in so na njih daljnovodi in kablovodi, za postavitve in napeljavo katerih si je pridobila služnostno pravico od lastnikov zemljišč. Ti naj bi od njih plačevali dajatve, ker zemljišča uporabljajo, saj v prostorskih planih niso opredeljena kot stavbna zemljišča. Zemljišča naj ne bi izpolnjevala pogojev, ki jih za uvedbo nadomestila predpisujeta Zakon o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84 in nasl. – v nadaljevanju ZSZ84) in 2. člen ZSZ97. Električno omrežje naj bi bilo po 57. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99 – v nadaljevanju EZ) infrastruktura, ki stavbna zemljišča opremlja, in šele na takšnih zemljiščih je, na podlagi 39. in 40. člena ZSZ97, dovoljena gradnja. Zato naj to omrežje ne bi predstavljalo gradbenih objektov, za katere se plačuje nadomestilo. Izpodbijani predpisi naj bi arbitrarno določali tudi kriterije za odmero nadomestila tako, da obravnavana zemljišča vrednotijo z večjim številom točk kot druga zemljišča. Njene obveznosti naj bi bile zato višje, čeprav izjemnih ugodnosti v zvezi s pridobivanjem dohodka nima, saj kot javno podjetje izvaja gospodarsko javno službo. Ker naj bi izpodbijane določbe odlokov urejale kriterije za odmero nadomestila v neskladju z ZSZ84, so v neskladju tudi z 2. in s 153. členom Ustave.

2. Na poziv Ustavnega sodišča je pobudnica pojasnila, da kljub 218. členu Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 – v nadaljevanju ZGO-1), ki na novo opredeljuje stavbna zemljišča, za katera se lahko plačuje nadomestilo, vztraja pri pobudi. Pobudnica pojasnjuje, da odločbe o odmeri nadomestila še niso pravnomočne (tudi iz leta 2000), v Občini Preddvor pa odločbe niti niso bile izdane, temveč je pobudnica plačevala le akontacije nadomestila.

3. Občina Preddvor v odgovoru navaja, da je 17. 12. 2003 sprejela Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Preddvor (Uradno glasilo Občine Preddvor, št.

9/03), ki ne ureja več plačila nadomestila od objektov in naprav, ki tvorijo električno omrežje. Občina Železniki navaja, da je odmera nadomestila obsegala le zemljišča pod daljnovodnimi stebri in pod transformatorskimi postajami, ne pa tudi zemljišč pod samimi daljnovodi, in meni, da je bila v letih 2000 do 2002 upravičena za te objekte in naprave odmeriti nadomestilo. Podlaga za odmero nadomestila naj bi bile kartografske podlage, pridobljene od pobudnice, in izdelan elaborat primarnega 20 in 35 KV elektro omrežja na območju Občine Železniki. Z uveljavitvijo ZGO-1 naj Občina Železniki leta 2003 ne bi več odmerila nadomestila za zemljišča pod daljnovodnimi stebri in pod transformatorji. Občina Radovljica odgovarja, da zaradi izpodbijane določbe odloka o nadomestilu pobudnici niso nastale finančne obveznosti, saj je bila odločba o odmeri nadomestila za stikališče razdelilne postaje odpravljena na podlagi odločbe Ministrstva za finance. V ponovljenem upravnem postopku naj bi bile sporne površine zemljišč, na katerih je zgrajena javna infrastruktura, izločene, znesek preveč plačanega nadomestila v višini 938.512,50 SIT naj bi bil pobudnici vrnjen dne 3. 6. 2003. Občinski svet Občine Radovljice je dne 29. 10. 2003 sprejel nov odlok, ki naj ne bi predpisoval odmere nadomestila za objekte gospodarske javne infrastrukture.

B. – I.

4. Izpodbijane določbe odlokov o nadomestilu iz 1. točke izreka odločbe naj bi bile v neskladju s VI. poglavjem ZSZ84, ker je pobudnica na njihovi podlagi plačala nadomestilo od zemljišč, na katerih so objekti in naprave, ki tvorijo omrežje za distribucijo elektrike.

5. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-347/02 z dne 11. 3. 2004 (Uradni list RS, št. 29/04) odločilo, da presoja odloke o nadomestilu in spremembe odlokov, sprejete do 30. 6. 2003, še po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo 218. člena ZGO-1. Ker izpodbijane določbe odlokov ne veljajo več, Ustavno sodišče presoja take predpise le, če obstaja pravovarstvena potreba pobudnice. Ker so bile pobudnici na njihovi podlagi izdane odločbe o odmeri nadomestila, izkazuje pravni interes za njihovo oceno (1. točka izreka). Ustavno sodišče je pobudo v tem delu sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v

nadaljevanju ZUstS) nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

6. Izpodbijane določbe obravnavanih odlokov so sicer različno urejale odmero nadomestila od zazidanih stavbnih zemljišč, na katerih je električno omrežje. Vendar so z njimi vse lokalne skupnosti opredelile kot zazidana stavbna zemljišča oziroma poslovne površine, od katerih se odmerja nadomestilo, tudi površine, na katerih je električno omrežje. Posamezne lokalne skupnosti kot sestavne dele tega omrežja poleg napeljav oziroma "vodov" navajajo še npr.: razdelilne, stolpne postaje in podobno. Pri tem izpodbijane določbe odlokov določajo tudi velikosti teh zemljišč (v kvadratnih metrih), ki pripadajo posameznim objektom oziroma napeljavam električnega omrežja ali so potrebne za njihovo redno rabo in vzdrževanje.

7. V času veljavnosti izpodbijanih določb odlokov je na podlagi prve alineje 56. člena ZSZ97 veljala ureditev plačevanja nadomestila, kot izhaja iz VI. poglavja ZSZ84. V tem poglavju ZSZ84 v 58. členu določa, da se za uporabo stavbnega zemljišča plačuje nadomestilo na območjih, ki so naštetá v nadaljevanju, in na drugih območjih, ki so opremljena vsaj z vodovodnim in električnim omrežjem. Takšna območja v lokalni skupnosti določi občina z odlokom o nadomestilu. Pojma zazidano in nezazidano stavbno zemljišče, od katerega se na teh območjih plačuje nadomestilo, opredeljuje 60. člen ZSZ84. Pri tem dopušča, da so takšne površine tudi poslovne površine zemljišč, ki so namenjene poslovni dejavnosti, kot so nepokrita skladišča, parkirišča, delavnice na prostem in podobno. Po 61. členu ZSZ84 lokalne skupnosti pri določanju nadomestila upoštevajo med drugim: opremljenost stavbnih zemljišč s komunalnimi ter drugimi objekti in napravami, možnost priključitve na te objekte in naprave.

8. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-347/02 navedlo, da so nekatere lokalne skupnosti neutemeljeno opredelile zazidana stavbna zemljišča, na katerih so objekti, naprave in omrežje za prenos in distribucijo električne energije, kot poslovne površine, namenjene poslovni dejavnosti. Tudi v obravnavanem primeru je tako. Nadomestilo predstavlja odmeno za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča, ki je komunalno opremljeno. Zemljišča, na katerih je energetska infrastruktura, imajo posebno naravo, ki jo terja pomen tega omrežja. Ta infrastruktura zagotavlja dostopnost električne energije. ZSZ84 upošteva opremljenost

stavbnih zemljišč s to infrastrukturo. Po 61. členu ZSZ84 lahko lokalne skupnosti vrednotijo zemljišča med drugim tudi glede na njihovo opremljenost z električnim omrežjem. Takšno vrednotenje stavbnih zemljišč vpliva na višino odmerjenega nadomestila tako, da uporabniki stavbnih zemljišč že v okviru nadomestila plačajo njihovo opremljenost s to infrastrukturo. Zato so izpodbijane določbe odlokov, ki uvrščajo zemljišča, na katerih so daljnovodi ali objekti, namenjeni prenosu in distribuciji električne energije, med poslovne površine, namenjene poslovni dejavnosti, v neskladju s 60. členom ZSZ84. Lokalni skupnosti sta imeli po navedenem pravico do nadomestila le od poslovnih površin stavb pobudnice. Ugotoviti neskladnosti je dalo Ustavno sodišče učinek razveljavitve, saj bo pobudnica v odprtih postopkih pred pristojnimi organi lahko zagotovila odpravo posledic, ki so ji nastale z nezakonitimi akti lokalnih skupnosti.

9. Ker je Ustavno sodišče ugotovilo neskladnost določb teh predpisov že zaradi zgoraj navedenih neskladnosti, ni ocenilo še drugih očitkov pobudnice.

B. – II.

10. Pobudnica izpodbijani določbi iz 2. točke izreka odločbe očita, da je bila v neskladju s VI. poglavjem ZSZ84, ker je predpisovala nadomestilo od zemljišč, na katerih ima daljnovode, stolpne in razdelilne postaje. Ker gre za določbo predpisa, ki se ne uporablja več, lahko Ustavno sodišče o njeni ustavnosti in zakonitosti odloča ob izpolnjenih pogojih iz 47. člena ZUstS. Eden izmed pogojev je pravovarstvena potreba pobudnice. Ta obstaja, če bi se z ugotovitvijo morebitne neustavnosti oziroma nezakonitosti izpodbijane določbe predpisa pobudničin pravni položaj izboljšal. Ker je pobudnica s pritožbo v davčnem postopku uspela in v ponovljenem postopku za sporne površine zemljišč ni bilo odmerjeno nadomestilo ter že plačani znesek pobudnici vrnjen, niso izpolnjeni pogoji iz 47. člena ZUstS. Ustavno sodišče je zato pobudo v delu, ki se nanaša na izpodbijano določbo predpisa iz 2. točke izreka odločbe, zaradi pomanjkanja pravnega interesa zavrglo.

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 47. člena in 25. člena ZUstS v sestavi: podpredsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr.

Mirjam Škrk in Jože Tratnik. Odločbo je sprejelo soglasno.

Številka: U-I-259/02-14

Datum: 20. 5. 2004

Podpredsednik
dr. Janez Čebulj

Izdaja: Občina Preddvor, Dvorski trg 10, 4205 Preddvor, tel 275 10 00, fax 275 10 20, email obcina.preddvor@siol.net - D.Š. 77195108 - Odgovorni urednik: mag Franc Ekar - razmnoževanje Občina Preddvor - naročnina za leto 2004 je 2.700 SIT (DDV v višini 8,5% je obračunan v ceni) - TRR 01295-010006887 - reklamacije se upoštevajo en mesec dni po izidu